

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Strategier

[Budgetunderlag](#)

Budget Bollebygds kommun

Verksamhetsplan och budget

Enhetsplan

Medarbetarplan

Fastställt: Bildnings- och omsorgsnämnden

2015-04-29 § 43

Dnr : BON 2015/83

Budgetunderlag 2016-2018 för Bildnings- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning:

1 BUDGETUNDERLAG 2016-2018	3
1.1 Budgetunderlagets funktion	3
1.2 Vision	3
1.3 Mål och nyckeltal	3
2 MÅL OCH NYCKELTAL	3
2.1 Kommunfullmäktiges mål och för Bildnings- och omsorgsnämnden	3
2.1.1 Ökat arbetsdeltagande	3
2.1.2 Trygga och goda uppväxtvillkor	5
2.1.3 Åldrande med livskvalitet	7
2.1.4 Hållbar livsmiljö	8
2.2 Nyckeltal	9
2.3 Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning	10
2.4 Övriga uppdrag	11
3 MÅL- OCH BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR	11
3.1 Förslag till förändringar, expansion, kvalitetshöjande åtgärder	11
4 EKONOMI	15
4.1 Preliminärt tilldelad budgetram	15
4.2 Förändringskrav	15
4.3 Investeringar	20
4.4 Föreningsstöd	21

1 Budgetunderlag 2016-2018

1.1 Budgetunderlagets funktion

Enligt kommunens styrmodell är det mål- och budgetförutsättningar som är det första underlaget som tas fram i den årliga planerings- och budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas i kommunstyrelsen i januari. Därefter ska respektive nämnd upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver hur nämnden avser att ta sig an de nya övergripande målen genom att arbeta fram förslag på mål som kommunfullmäktige kan anta i junibeslutet samt förslag på aktuella nyckeltal med relevanta intervall. Dessutom ska nämnden beskriva konsekvenser av den preliminärt tilldelade budgetramen. I april förs en dialog mellan nämnderna och kommunstyrelsen, och budgetunderlaget fastställs i respektive nämnd i slutet av april. Därefter följer politisk beredning som leder till förslag till budget.

1.2 Vision

Kommunen där vi bor bra och lever länge!

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig 2025. Visionen är grunden för styrningen av kommunen och har en bred politisk förankring. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

1.3 Mål och nyckeltal

Med utgångspunkt i visionen ska övergripande mål formuleras. Enligt styrmodellen gäller de övergripande målen i tre år vilket medför att de övergripande målen ska ses över inför perioden 2016-2018. Nya övergripande mål för 2016-2018 är:

- Ökat arbetsdeltagande
- Trygga och goda uppväxtvillkor
- Åldrande med livskvalitet
- Hållbar livsmiljö

Utifrån de övergripande målen fastställer kommunfullmäktige nämndspecifika mål och nyckeltal.

2 Mål och nyckeltal

2.1 Kommunfullmäktiges mål och för Bildnings- och omsorgsnämnden

Med anledning av nya övergripande mål för perioden 2016-2018 ska nämnderna i budgetunderlagen arbeta fram förslag på nämndspecifika mål som kommunfullmäktige kan fastställa i samband med att budgeten fastställs i juni.

2.1.1 Ökat arbetsdeltagande

Mål 1: Medarbetare skall ha relevant utbildning och behörighet

Hur ska målet nås:

Det finns stora rekryteringsbehov inom nämndens verksamhetsområde i framtiden. Det ställer krav på att vara en attraktiv arbetsgivare men också på en rekryteringsstrategi. Arbetsgivaren ska arbeta aktivt med rekrytering för en hög kvalitet, genom att parallellt med ordinarie rekrytering arbeta långsiktigt genom att identifiera vilka kompetensområden, som behöver prioriteras. Utifrån identifierade områden bör rekrytering ske, men också tillse behovet av en utbildningsplanering för redan anställda. Detta kan göras på organisationsnivå, enhetsnivå men också på individnivå.

Det finns ett behov av att tydliggöra vilka kompetenskrav som ställs för de olika yrkesgrupperna det skulle exempelvis kunna se ut så här;

Förskola

Barnskötare 30 procent – för arbete som barnskötare krävs utbildning motsvarande barn- och fritidsprogrammet

Förskollärare 70 procent – för arbete som förskollärare i förskola krävs legitimation från utbildning till förskollärare eller lärare med behörighet i förskola.

Förskoleklass

För att arbeta i förskoleklass krävs legitimation från lärarutbildning med behörighet för arbete i förskoleklass.

Fritidshem

För arbete i fritidshem krävs legitimation från utbildning till förskollärare, lärare med behörighet i fritidshem eller fritidspedagog.

Grundskola

För att arbeta i grundskola krävs legitimation från lärarutbildning med behörighet inom den skolform, de årskurser och de ämnen där undervisningen ska bedrivas.

Hälso- och sjukvård

Den som arbetar inom vissa yrken inom vården måste ha legitimation. Det finns 21 reglerade yrken, däribland sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och psykologer. Arbetsgivaren ansvarar för att hälso- och sjukvårdspersonalen har den kompetens och de egenskaper som krävs för att tillgodose patientsäkerheten. I det ingår bland annat att kontrollera att den som anställs har behörighet och nödvändiga språkkunskaper för att utöva yrket. Kommunen bör sträva mot fler sjuksköterskor med specialistutbildning för att leva upp till de krav som finns på avancerad sjukvård i hemmet. Utifrån den specialitet som stämmer överens med kommunal- hälso- och sjukvård d.v.s. distriktssköterska eller äldresjuksköterska.

Vård och omsorg

Omvårdnadspersonal – För att arbeta inom omsorgen krävs treårigt omvårdnadsprogram eller motsvarande utbildning.

Område funktionsnedsättning

Stödpedagog - För att arbeta som stödpedagog krävs utbildningar på högskolenivå eller Yrkehögskolenivå, dvs. den tidigare kvalificerade yrkesutbildningen (KY-utbildning).

Stödassistent - För att arbeta som stödassistent krävs, ett avslutat gymnasieprogram med yrkesexamen inom Barn och fritidsprogrammet med inriktning socialt arbete och pedagogiskt arbete eller Vård- och omsorgsprogrammet med specialisering inom programfördjupningen funktionsnedsättning.

Kost

För arbete i kostverksamheten krävs treårig gymnasieutbildning restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Individ och familjeomsorg (IFO)

Handläggare inom IFO skall vara examinerade socionomer.

Det är exempel på hur en rekryteringsstrategi skulle kunna se ut. För att fylla kompetensbehovet behöver samarbetet med högskola och gymnasieskola utvecklas. Mentorskap är en viktig del i introduktionen i yrket som skall främjas.

Mätmetod:

En inventering görs i kompetensplattformen WinLaS.

Tidpunkt för mätning

En gång per år i samband med årsredovisningen.

Mål 2: Personer inom nämndens verksamhetsområden skall ges möjlighet till att prova meningsfull sysselsättning i arbetslivet.

Hur ska målet nås:

Förvaltningen skall arbeta för att personer får yrkespraktik, yrkesorientering eller yrkeslivserfarenhet genom exempelvis praktikplatser. Det är av vikt att stimulera sysselsättningen och erbjuda unga arbetslösa praktik. Det finns ett behov av att öka sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. Det krävs en individanpassad sysselsättning. Genom den nya enheten "Kraftkällan" som samlats på före detta förskolan Kråketorp öppnas möjligheter till en samverkan kring all öppen verksamhet inom socialtjänsten. Område funktionsnedsättning har under 2015 utökad inom daglig verksamhet. Alla verksamheter skall vara öppna för att ta emot praktikplatser och eventuellt traineejobb.

Mätmetod:

En avstämning av verksamheterna

Tidpunkt för mätning:

Mätningar genomförs i samband med delårsuppföljning per 30 april och 31 augusti samt årsredovisning.

2.1.2 Trygga och goda uppväxtvillkor

Mål 1: Alla elever är behöriga till gymnasieskolan

Hur ska målet nås:

Verksamheten i Bollebygds förskolor och skolor ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt ha sin utgångspunkt i styrdokumentet. Påvisbar betydelse för framgångsrikt arbete i verksamheterna är att skapa goda relationer och ha höga förväntningar mellan vuxna och barn och elever. Läraren har god förmåga att fokusera på vad som är väsentligt i undervisningen, och att eleven ges regelbunden återkoppling. Lärarens kompetens, förmåga och engagemang är de undervisningsrelaterade faktorer som i högsta grad påverkar resultatet.

Framgångsrika lärare har goda ämneskunskaper och god didaktisk kompetens och förmåga att balansera dessa så att de skapar ett sammanhang och en röd tråd för elevernas lärande. De kan anpassa innehåll och metod i undervisningen efter både elevernas förutsättningar och den givna situationen och har tillgång till en bred arsenal av metoder och verktyg att använda i sitt arbete. Läraren är tveklöst ledare i sitt klassrum. De skapar struktur i arbetet och kan tydliggöra för eleverna både vilka mål man arbetar mot, och vilka ansträngningar som krävs för att nå målen. Läraren motiverar också eleverna genom att ha ändamålsenliga förväntningar på dem och samtidigt koppla undervisningen till elevernas erfarenhet.

Förskolläraren skapar förutsättningar för barns lärande samt har vetskapen om hur detta ska kunna utvecklas. Förskolläraren ska förstå barnets meningsskapande genom att tolka hur världen ser utifrån det enskilda barnets perspektiv. Förskolan ska under dagen ha en struktur där verksamheten växlar mellan individ- och gruppnivå för att kunna påverka barnet i lärandet.

Det är av vikt att man har en undervisningsmiljö som stödjer och strukturerar barns och elevens lärande och utveckling. En miljö där läraren leder

kunskapsutvecklingen, skapar delaktighet och utmanar och stimulerar genom att variera undervisningen och sätta mål och förväntningar lite bortom kunskapshorizonten. Ett av verktygen för undervisningen är den digitala miljön som behöver lyftas fram och användas strategiskt.

Mätmetod:

Andelen elever som minst är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Tidpunkt för mätning:

Sammanställningen presenteras i november.

Mål 2: Med fokus på barnets hälsa, lärande och trygghet ska samverkan mellan olika verksamheter utvecklas och förbättras.**Hur ska målet nås:**

Vi skall skapa en gemensam samsyn och att mötas över verksamhetsgränser både generellt och kring enskilda barn och unga i behov av stöd. Ett barn/ungdom som är i behov av sammansatt stöd möter ofta många olika människor i olika yrkesroller. Det är inte självklart att dessa träffas, utbyter information och skapar en gemensam bild av situationen och vilka insatser som behövs, trots att det skulle gagna barnet/ungdomen. För barnet/den unge är det en rättighet att mötas med resurser utifrån sina behov. Möten kring enskilda barn och unga skall dokumenteras i en SIP, samordnad individuell plan. Gemensam uppföljning skall ske så länge det är till gagn för barnet, den unge och familjen. Målgruppen är barn och unga upp till 20 år med sammansatt psykisk, psykiatrisk och/eller social problematik som behöver tvärprofessionell kompetens från olika verksamheter. Inom målgruppen finns stor spridning vad gäller problemtynghet och därmed behovet av insatser. Det innebär att riktlinjerna kan gälla både vid förebyggande, tidiga insatser och specialistinsatser.

Avvikelser enligt Västbus¹ berör frågor där samverkan enligt riktlinjerna inte följs. Riktlinjerna omfattar både rutiner gällande samverkan kring det enskilda barnet/ungdomen samt rutiner för organisering av arbetet. En avvikelserapport skall upprättas då Västbus riktlinjer inte följs, då överenskomna insatser/åtgärder i den samordnade individuella planen inte utförs eller om parterna inte kommer överens i ett ärende. Problem gällande samverkan i ett individärende ska i första hand alltid försöka lösas mellan verksamheterna i chefslinjen. Om en lösning trots detta inte kommer till stånd, är en avvikelserapport enligt Västbus aktuell.

Gemensam kompetensutveckling behövs för att få kunskap om varandras kompetens och uppdrag.

Mätmetod:

Genom avvikelser som handhas av den lokala närvårdsgruppen "Barn och Unga"

Tidpunkt för mätning

Årligen vid årsredovisningen

2.1.3 Åldrande med livskvalitet**Mål 1: Samtliga brukare ska ha en aktuell och undertecknad genomförandeplan****Hur ska målet nås:**

Omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. För att uppnå det behöver äldreomsorgen bland annat värna och respektera den enskilda personens rätt till inflytande, delaktighet och individanpassning. Åldrande med livskvalitet måste därmed utgå från den enskildes förutsättningar och behov och inte en generell eller schabloniserad bild av vad välbefinnande kan innebära för en människa.

¹ Västbus är en förkortning av barn- och ung samverkan i Västra Götaland och är en överenskommelse om samverkan mellan hälso- och sjukvården och kommunerna i Västra Götalandsregionen. Överenskommelsen innehåller både grundläggande värderingar och åtagande

Tidigare äldreomsorg hade fokus på det patogena synsättet vilket innebar att tonvikten låg på funktionsnedsättningar och riskfaktorer samt att verksamheten ensamt bestämde över hur insatserna skulle se ut. Inom omsorgsverksamheten arbetar man numera utifrån det salutogena förhållningssättet. Med ett hälsofrämjande/salutogent förhållningssätt menas att i större utsträckning utgå från att arbeta hälsofrämjande utifrån varje individs egna förutsättningar och att äldres livserfarenhet, kunskap och kompetens är en resurs som ska tas tillvara. Ett exempel på detta kan vara att uppmuntra de äldre till att genomföra det som de klarar av att göra och ge stöd i det de inte klarar. Motivera och uppmuntra till egna val för att själv få bestämma över sin vardag och därmed uppleva en ökad känsla av sammanhang, vilket sannolikt också bidrar till ökat välbefinnande och ett värdigare liv.

För att detta ska underlättas behövs en gemensam plan upprättas (genomförandeplan) där både den enskilde eller dess företrädare tillsammans med kontaktpersonen kommer överens om vad som behöver göras och hur det ska ske. Denna ska efter att den upprättats följas upp senast 6 månader för att vara aktuell.

Det är genomförandet av planens överenskommelse som är det centrala för att öka kvaliteten i verksamheterna. Förvaltningen ska skapa förutsättningar för att genomförandeplaner kan upprättas och undertecknas.

Mätmetod:

Sammanställning av antalet upprättade och undertecknade genomförandeplaner

Tidpunkt för mätning:

Mätningar genomförs i samband med delårsuppföljning per 30 april och 31 augusti samt årsredovisning.

Mål 2: Antalet fallskador ska minska**Hur ska målet nås:**

Riskbedömningar för fall genomförs i det nationella kvalitetsregistret Senior alert. Registret är ett verktyg för förebyggande vård och omsorg där riskbedömning, bakomliggande orsaker till fallrisk samt planerad åtgärd registreras och följs upp enligt framtagen rutin i förvaltningen.

I genomförandeplanen ska det framgå hur det aktiva arbetet ska bedrivas för att undvika fall och fallskador för den enskilde individen. Genom att följa statistik över fallskador som registrerats i avvikelsemodul i Procapita kan antalet och typ av fallskador analyseras.

Mätmetod:

Mätning sker kontinuerligt per månad och redovisning sker enligt nedan.

Mäta antalet riskbedömningar med risk för fall, antal åtgärder samt antal utförda åtgärder i Senior alert.

Mäta antalet fallavvikelser i avvikelsemodulen i Procapita som lett till skada.

Mäta antalet dokumenterade fallriskbedömningar i bedömningsmodulen i Procapita.

Mäta antalet genomförandeplaner där det preventiva arbetet med att förebygga fallskador framgår.

Tidpunkt för redovisning

Mätningar genomförs i samband med delårsuppföljning per 30 april och 31 augusti samt årsredovisning.

2.1.4 Hållbar livsmiljö

Mål 1: Andel verksamheter med utvecklade former för inflytande och delaktighet ska öka

Hur ska målet nås:

De som är i vår verksamhet skall erbjudas möjlighet till inflytande över verksamheterna.

Det skall finnas samråd inom samtliga enheter. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse. I samråd skall det ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas.

Enhetschef ansvarar för att det finns forum för samråd på respektive enhet.

Mätmetod:

Andel enheter som har forum.

Tidpunkt för mätning:

Årligen i samband med årsredovisningen

2.2 Nyckeltal

Tabell 1: Nyckeltal 2016-2018

KF /Nämnd	Nyckeltal	Aktuellt värde	Datum för värde	Grön	Gul	Röd
KF	Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-14 år	22,7	2013	21,5	15,6-21,4	<15,5
KF	Resultat på nationella prov årskurs 3 Läsa: faktatext	87,2	2014	91,8	85-91,8	< 85
KF	Resultat på nationella prov årskurs 3 Läsa: berättande text	93	2014	94,4	90-94,4	< 90
KF	Meritvärde i åk 9 hemkommun, genomsnitt	216	2014	210	200-210	< 200
KF	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	85	2014	84		<82
KF	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	94	2014	92	89-91	<88
KF	Invånare 18-64 år som någon gång under året varit arbetslösa, andel (%)	9,3	2013	8,6	8,7-9,6	<9,7

Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-14 år

Antal barnbokslån under året dividerat med antal barn 0-14 år 31/12. Källa: Kungliga biblioteket och SCB. Liknande kommuner har ett medel på 21,5, Kommungruppen som Bollebygd till förortskommuner till storstäder har ett medel på 15,5.

Resultat på nationella prov årskurs 3, Läsa: faktatext (delprov C)

En skattning gällande nivåerna får göras då det inte finns nationell jämförelse annat än medelvärde.

Resultat på nationella prov årskurs 3, Läsa: berättande text (delprov B)

En skattning gällande nivåerna får göras då det inte finns nationell jämförelse annat än medelvärde.

Meritvärde i årskurs 9 hemkommunen, genomsnitt

Meritvärdet av grundskolans betyg utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg. Betyg enligt den sexgradiga betygsskalan meritvärderas enligt A=20, B=17,5, C=15, D=12,5 och E=10. F har betygsvärdet 0. Spridningen av meritvärdet i riket är max 247,3, Median 207 och min 151,2. Modellberäknat värde, för Bollebygds kommun, i SALSA är 213. Källa: Skolverket

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Antal personer i åldrarna 65 år och äldre i särskilt boende som är mycket eller ganska nöjda med sitt särskilda boende dividerat med samtliga personer i åldrarna 65 år och äldre i särskilt boende som besvarat undersökningen av äldres uppfattning. Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen. Liknande kommuner har ett medel på 82. Kommungruppen som Bollebygd tillhör förortskommuner till storstäder har ett medel på 84.

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Antal personer i åldrarna 65 år och äldre som uppgett att de är mycket eller ganska nöjda med hemtjänsten dividerat med samtliga personer i åldrarna 65 år och äldre i ordinärt boende med hemtjänst som besvarat undersökningen av äldres uppfattning. Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen. Liknande kommuner har ett medel på 89.

Kommungruppen som Bollebygd tillhör förortskommuner till storstäder har även de ett medel på 89.

Invånare 18-64 år som någon gång under året varit arbetslösa, andel (%)

Antal arbetslösa invånare 18-64 år dividerat med antal invånare 18-64 år i kommunen. Källa; Registret över totalbefolkningen) samt Sysselsättningsregistret. Liknande kommuner har ett medel på 9,7, Kommungruppen som Bollebygd till förortskommuner till storstäder har ett medel på 8,6.

2.3 Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska mål anges för verksamheten som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i samband med delårsrapporterna i april och augusti samt i årsredovisning.

Mål 1: Sjukfrånvaron ska minska

Hur ska målet nås:

Ett aktivt och systematiskt arbetsmiljö- och rehabiliteringsarbete bedrivs löpande inom förvaltningen. Som ett komplement påbörjades under 2015 systematiska hälsoinventeringar, en aktivitet där chef med stöd av personalsekreterare identifierar den egna personalens behov av främjande, förebyggande och/eller efterhjälpande åtgärder på individ- samt gruppnivå. Kartläggningen ligger till grund för planering och genomförande av relevanta aktiviteter utifrån det aktuella behovet. Vid hälsoinventeringen förs även resonemang om arbetsmiljö och hälsa med fokus på psykosocial arbetsmiljö samt chefs roll i det hälsofrämjande arbetet. Samtliga chefer i kommunen har minst två hälsoinventeringstillfällen årligen och inventeringar kommer att genomföras även under 2016.

Kommunens chefer är nyckelpersoner i det hälsofrämjande arbetet. Ett utbildningstillfälle avseende arbetsmiljö med särskilt fokus på psykosocial arbetsmiljö och rehabilitering kommer att genomföras i samband med en chefsdialog alternativt ledningsgrupp under året för att ytterligare stärka och fördjupa chefernas kompetens inom området.

Det finns forskning² som visar att arbeten som innebär höga krav och låg kontroll har högst förekomst av arbetsrelaterad ohälsa (sjukskrivning, muskelvärk, stress). Krav kan vara såväl fysiska som psykiska och känslomässiga. Ökad kontroll kan minska risken för ohälsa och sjukskrivningar. Försämrade kontroll kan leda till minskad hälsa, arbetsförmåga, motivation, välbefinnande och minskad trivsel på arbetet. Låg kontroll har visat samband med både kort- och långtidsfrånvaro. Höga fysiska krav i arbetet har visat samband med minskad arbetsförmåga och besvär från rörelseorganen. Men höga krav med samtidigt stort handlings- och beslutsutrymme kan vara lättare att hantera och även ge utveckling av kompetens och ansvarstagande.

Medarbetar- och ledarenkät genomförs under 2015. Utifrån analys av resultatet och identifierade behov planeras aktiviteter för respektive verksamhet.

Utöver förvaltningsspecifika aktiviteter kommer även ett antal kommungemensamma aktiviteter att genomföras under året i hälsofrämjande syfte.

Mätmetod

Mätning av sjukfrånvaro görs genom uttag av statistik från personalsystemet. Mätning görs på enhetsnivå; målet anses dock uppnått om förvaltningens sammantagna sjukfrånvaro har minskat under perioden.

Tidpunkt för mätning

Mätning genomförs i samband med delårsuppföljning per 30 april och 31 augusti samt i samband med årsredovisning.

2.4 Övriga uppdrag

3 Mål- och budgetförutsättningar

3.1 Förslag till förändringar, expansion, kvalitetshöjande åtgärder

Vuxenutbildning

² Fillion et al.2007

Bollebygds kommun har idag inte möjlighet att bevilja samtliga ansökningar till vuxenutbildningen utan endast så mycket som finns avsatt för i budget. Hur mycket ansökningar som kommer in varje år beror på orsaker såsom konjunktur, arbetslöshet, invandring och flyktingmottagande samt hur man på nationell nivå genom olika satsningar försöker stödja eller påverka utvecklingen.

Enligt skollagen skall kommunen erbjuda Kommunal Vuxenutbildning på grundläggande nivå (grundskolenivå, grundvux), Särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå (grundsärskolenivå, särvux grund) och Utbildning i svenska för invandrare (SFI). Dessutom har de som har en examen från ett Yrkesprogram alltid rätt att läsa till de ämnen som saknas för att erhålla grundläggande behörighet (det handlar om SV 2 och 3 samt ENG 6).

Enligt skollagen skall kommunen vad det gäller gymnasial vuxenutbildning sträva efter att erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov. Vad detta innebär skall vara politiska prioriteringar.

Sedan hösten 2014 beviljar Bollebygds kommun det som lagstadgat, de som inte har någon fullständig gymnasieutbildning samt de som behöver komplettera med vissa ämnen för att erhålla särskild behörighet för högre studier. I praktiken innebär detta att kommunen säger nej till yrkesutbildningar för dem som redan har en gymnasieutbildning.

I vårbudgeten som presenterades 2015-04-15 finns nya utbildningsplatser genom tillskott till Komvux och yrkesvux. Det torde innebära att det inte finns behov av extra budgetmedel på kommunal nivå.

Digitala trygghetslarm

Digitalt trygghetslarm erbjuder ökad trygghet och den moderna tekniken öppnar upp möjligheterna till andra bra och nyttiga tjänster. Det har visat sig att det inte fungerar tillfredställande att installera ett analogt trygghetslarm i ett digitalt nät, vilket betyder att ett teknikskiftesprogram behöver genomföras relativt omgående. Teknikskiftet kommer att öka tillförlitligheten och därmed tryggheten för användaren och anhöriga. Att få ett digitalt trygghetslarm beviljat innebär ökad

trygghet för brukare, anhöriga, vårdpersonal och det betyder också ökad möjlighet att kunna bo kvar hemma.

Arbetet med de digitala trygghetslarmen inom kommunen ska vara genomfört senast 2016-12-31 enligt ett kommande lagförslag. Det innebär att kommunerna inte har något val utan måste påbörja teknikomvandlingen relativt omgående. Den beräknade tidsåtgången för att påbörja arbetet med införande av digitala trygghetslarm är cirka 18 månader. Men med Bollebygds kommuns storlek bör 12 månader räcka.

Vid ett tekniskifte är det nödvändigt att se över sin nuvarande organisation, bemanning och kompetens. Att angripa ett helt nytt framtida arbetssätt kräver en långsiktig planering, ett strukturerat arbetssätt och många frågor av policykaraktär att besvara.

Kostnaderna för den tekniska digitala utrustningen bedöms inte att kosta mer än nuvarande analoga. Det som är kostnadsdrivande är utbildningsinsatser i samband med nytt lärande avseende teknik och organisation.

En projektgrupp bör tillsättas senast under hösten 2015 för att påbörja planeringen av teknikbytet, inventera nuläget, genomföra upphandling, sätta organisationen samt säkerställa processer och rutiner i samband med ny larmorganisation.

Funktioner som bör medverka i projektet är verksamhetsansvarig, IT, säkerhet och upphandlingsansvarig. Personella resurser i samband med projektet bör hanteras inom befintliga budgetramar men att medel avsätts för utbildningsinsatser samt konsultarvode under projekttiden. Uppskattad merkostnad för projektet cirka 200 tkr.

Expansion LSS

Bollebygds kommun har under de senaste åren byggt upp verksamhet för personer med funktionsnedsättning enligt Lagen om särskilt Stöd och Service till vissa funktionshindrade (LSS), vilket har omfattat såväl daglig verksamhet som olika former av boende. Då en person med funktionsnedsättning (som har rätt till LSS) avslutar gymnasiet inkommer ofta ansökningar om sysselsättning (daglig verksamhet) och/eller bostad (servicebostad eller gruppboende). Under

planperioden bedöms verksamheten få ytterligare ansökningar från personer med rätt till insatser.

Förvaltningen har under uppbyggnadsfasen tillgodosett behovet av bostäder och lokaler för daglig verksamhet utan referens till en långsiktig lokalförsörjningsplan. I samband med kommande behov bör detta ingå i den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen.

Tidigare har planeringen av bostäder, och verksamhetslokaler baserats på individstatistik. Detta har inneburit svårigheter med att förutse behov med exakthet. Den enskilde bestämmer själv när denne vill flytta hemifrån eller börja sin dagliga verksamhet. Det kan också tillkomma brukare som inte tidigare är kända i kommunen som vill flytta till Bollebygd. Förvaltningens uppfattning är att planeringen av bostäder; servicebostäder eller gruppboende bör ske strategiskt utifrån gällande befolkningsprognos där en viss procentuell andel avsätts för boende och lokaler för personer med funktionsnedsättning som omfattas av LSS.

Personlig assistans

I kommunstyrelsens mål- och budgetförutsättningar 2016-2018 angavs att det fanns anledning att utreda förutsättningarna för att upphandla utförandet av personlig assistans.

Under 2014 fanns det i snitt drygt 13 personer boende i kommunen som hade beslut om personlig assistans enligt SFB (f.d. LASS). Får man assistans beviljat så innebär det att man kan välja vem som ska utföra den; kommunen, ett företag, kooperativ eller en förening. Man kan också själv vara arbetsgivare. Av de 13 personer i kommunen som hade assistans förra året var det sex stycken som kommunen någon gång under året utförde assistansen åt, resten hade andra utförare. Under 2015 ökade totala antalet till 15 personer varav sex har kommunen som utförare. Andelen som har kommunen som utförare följer ungefär genomsnittet i landet.

En upphandling av assistans innebär att kommunen utser ett företag som under en viss tid ska bedriva all assistans som kommunen annars skulle ha utfört. Det påverkar alltså inte de som från början själva har valt en annan utförare än kommunen. Att upphandla personlig assistans enligt LOU är fortfarande relativt ovanligt. I början av 2014 fanns det 15 kommuner³ som har gjort detta. Ytterligare två kommuner har valt ett system där assistans kan väljas genom LOV. Det är både små, mellanstora och större kommuner som upphandlat assistansen. Spridningen i landet är relativt stor. Ingen kommun i Sjuhärad har gjort det eller planerar i närtid att göra det.

Främsta orsaken till att upphandla assistansen handlar om att minska kommunens kostnader. Under 2014 fick kommunen ersättning från Försäkringskassan med 8 309 tkr för de sex brukare som kommunen utförde personlig assistans för. Ersättningen bygger på en schablon på 280 kr/utförd assistanstimme. Personalkostnaderna var 8 861 tkr och övriga kostnader var 190 tkr. Summa 9 051 tkr. Då ingår inte personalkostnader för chef och administration och övriga overhead-kostnader. Direkt ekonomisk förlust är därmed (9 051-8 309) 742 tkr, vilket motsvarar 25 kr/timme. Bollebygds kommun är på inget sätt unik, utan de allra flesta kommuner har svårt att klara sin assistansverksamhet på Försäkringskassans schabloner.

Den direkta besparingen för kommunen är 742 kr, baserat på 2014 års förutsättningar. Om kommunen kan få den upphandlade utföraren att också ta över kostnaden för sjuklöner så kan besparingen bli något högre.

I den andra vågskålen finns effekten som detta får på kommunens avgift till LSS-utjämningsystemet. Detta baseras på antalet brukare med LSS-insatser (inklusive assistans) och kostnaderna för detta. Kortfattat innebär det att kommunens egna personalkostnader för assistans upphör, förutom kostnader för viss administrativ personal och biståndsbedömning som arbetar med assistans. Ersättningen från Försäkringskassan styrs om till den upphandlade utföraren. Detta gör att det så kallade personalkostnadsindexet minskar för kommunen och ger en effekt på cirka 600 tkr i ökad avgift till LSS-utjämningsystemet.

³ Enligt <http://assistanskoll.se/20101026-Statistik-over-kommuner-som-upphandlat-sina-assistansenheter.html>

Nettovinsten för kommunen är följaktligen $742-600=142$ tkr. Men om neddragning görs på administrativt stöd och chefstältheten så blir vinsten större.

En upphandling innebär en stor arbetsinsats. Dessutom kommer en övertalighet att uppstå som måste hanteras. På kort sikt är det svårt att se några större ekonomiska vinster. På lång sikt är vinsten inte heller så stor så att den motiverar arbetsinsatsen med upphandlingen. Därför är förvaltningens rekommendation att inte gå vidare med att upphandla personlig assistans.

3.2 Lokaler

Gruppboende och servicebostäder inom funktionsnedsättning (LSS)

På grund av den ökande befolkningen och därtill en ökande andel personer med funktionsnedsättning prognostiseras en volymökning inom område funktionsnedsättning. Den prognostiserade ökningen gäller främst daglig verksamhet och bostad med särskild service samt gruppboendeplatser och daglig verksamhet för personer med autism. Nuvarande fastighetsbestånd täcker inte den prognostiserade volymökningen inom planperioden.

Förvaltningens bedömning är att en förstudie för bostäder med särskild service behöver genomföras omgående eftersom processen från förstudie, planering byggande och inflyttning tar cirka 3-5 år. I en sådan förstudie bör hänsyn tas till vilka som utgör målgruppen och hur miljön i boendet ska se ut. Boendet bör byggas på ett sådant flexibelt sätt att verksamhet baserad på olika beslut ska kunna verkställas i byggnaden eller att andra verksamheter kan använda lokalytorna om behovet av boendeplatser skulle minska.

Boende ensamkommande flyktingar

När kommunen får en anvisning från Migrationsverket om ett ensamkommande barn öppnas ett ärende på IFO och en handläggare startar en utredning. Samtidigt skaffar utredaren en plats på ett asylboende. Eftersom kommunen inte har eget boende abonnerar Bollebygds kommun 5 platser på Gryning, Castor, i Göteborg plus andra boenden (till exempel Lövedal) efter behov. Tillgången på platser är begränsad och det är en stor svårighet att hitta boendeplatser eftersom tiden är knapp när anvisningen kommer. Enligt gällande avtal med Migrationsverket ska

Bollebygds kommun ta emot 10 ensamkommande barn. Tidigare avtal gällde 6 barn. Så fort barnen erhåller permanent uppehållstillstånd (PUT) fyller Migrationsverket på med nya barn. I nuläget (mars 2015) är tolv ensamkommande barn aktuella i kommunens handläggning.

Ett nytt boende i till exempel Marks kommun skulle kunna innebära utökning av antal abonnerade platser och situationen lätta något för stunden, men det är ingen långsiktig lösning. Förvaltningen ser inga tecken på att efterfrågan skulle minska utan en ökad efterfrågan är mer sannolik, vilket innebär att tillgången på abonnerade platser kommer att minska och Bollebygds kommun får allt svårare att uppfylla sina åtaganden.

Ett önskat scenario från förvaltningens sida är ett eget asylboende i kommunen där placering sker initialt i väntan på beslut om ett permanent uppehållstillstånd. Samtidigt sker en individuell utredning och planering för framtiden. Redan från ankomsten kan den unge delta i ungdoms- och föreningsverksamhet i kommunen samt påbörja utbildning och en etablering och lyckad integrering kan ske i Bollebygds kommun. Förvaltningen avser att intensifiera rekryteringen av familjehem samt utveckla samarbetet med olika fastighetsägare för att öka tillgången på lägenheter för att de ensamkommande barnen så småningom i ett kommande vuxenliv ska kunna etablera sig i kommunen. En väl genomtänkt integrering bidrar både till befolkningstillväxt och en kulturell mångfald.

Kostnaderna för ett eget asylboende bedömer förvaltningen kunna inrymmas i den ersättning kommunen erhåller från Migrationsverket. Frågan om var ett sådant boende ska upplåtas, hur många platser och i vilken regi det ska bedrivas bör hanteras så skyndsamt som möjligt.

Förskola Olsfors

Det finns en kommande platsbrist avseende förskolan i Olsfors. Från och med januari 2015 placeras gruppen 5-åringar (19 barn) på ovanvåningen av Kastanjen som ligger på skolgården. Detta kan bli problematiskt i längden eftersom elevantalet på skolan ökar varje år de närmaste åren och det kan finnas behov av fler fritidsplatser. Bli det dessutom en fortsatt befolkningstillväxt genom

utbyggnaden av Fjälla samt generationsskifte i området är det en större efterfrågan som måste hanteras på både kort och lång sikt.

Förvaltningens bedömning är att lokalbehovet kan tillgodoses på kort sikt. Men planering för en förskola i Olsfors bör påbörjas för att kunna möta behovet på längre sikt.

4 Ekonomi

4.1 Preliminärt tilldelad budgetram

Begreppet budgetram används för de medel som fördelas från kommunfullmäktige till respektive nämnd. Enligt kommunstyrelsens mål- och budgetförutsättningar, 2015-01-13, är kommunens budget för skatter och statsbidrag 450 825 tkr, för 2016. Den preliminära budgetramen för bildnings- och omsorgsnämnden är 327 281 tkr. Men då saknas 7 805 tkr i kommunens ram som ska fördelas ut som ett effektiviseringskrav på 1,9 procent av respektive nämnds ram. För bildnings- och omsorgsnämnden innebär det ett effektiviseringskrav på 6 200 tkr. Bildnings- och omsorgsnämnden har också att effektuera beslut fattade under 2014 motsvarande 900 tkr, vilket ger summan 7 100 tkr.

Utöver ovanstående lämnade nämnden, i Uppföljningsrapport 1/2015, en prognos på ett underskott på 3 000 tkr för 2015. Åtgärder för att komma till rätta med det underskottet kommer nämnden att fatta beslut om vid sitt möte i maj.

4.2 Förändringskrav

Tabell 2: Förändringskrav 1,9 procent - åtgärdsförslag

Åtgärd	Effekt 2016
Förvaltningsorganisation - effektivisera	1 000
Uppsägning lokaler	100
Ta bort vårdnadsbidraget	500
Uppsägning av tjänsten Previa Sjuk- och friskanmälan samt VAB	85
KPB och FoU - ej deltaga	200
Utebliven indexuppräknning övriga kostnader	500
Kostnadseffektivisera lokalvård	500
Introduktionsprogrammet -köpa platser	400
Anpassning äldreboende- omflyttningar samt effektiviserad administration och verksamhetssystem	1 700
Förskoleverksamheten - ped. omsorg - kvällar nätter helger – öka barntätheten till riksgenomsnittet 5,4	500
Grundskolan - effektivisering - elever från andra kommuner... omfattande stödbehov	1 000
Generellt spararbeting 0,4 %	1 150
Varav:	
Förskola	200
Fritidshem	60
Grundskola F-9	350
Äldreboende	170
Hemtjänst, inkl korttid	70
Hemsjukvård, rehab	50
Funktionshinder	120

	IFO	100
	Kultur, fritid	30
Totalt		7 635

Effektivisering av förvaltningsorganisation

Genom det förändringskrav som åligger förvaltningen under 2016 behövs en genomlysning göras inom hela förvaltningsorganisationen för att anpassa organisationen efter de ekonomiska förutsättningarna. Ett led i anpassningen är att avveckla funktionen utvecklingschef inom bildning- och omsorgsförvaltningen vilket också kommer att ske under året och där helårseffekten uppnås först under 2016. Effektiviseringen av den åtgärden motsvara cirka 1 000 tkr.

Förmodligen kommer fler anpassningsåtgärder att behöva genomföras för att komma i balans.

Konsekvensbeskrivning:

Utvecklingschefstjänsten tas bort. Det kräver ett annat arbetssätt och nya arbetsformer. Förvaltningschefen tar över chefsansvaret för staben (fem medarbetare).

Uppsägning lokaler

Det så kallade "Gula huset", på Ballebovägen 5 hyrs i nuläget av förvaltningen av företaget Byggsiwe för 8 500 kr/månad eller 102 tkr/år. Lokalen används mest till möten med olika brukarråd, frivilligorganisationer och till interna möten.

Konsekvensbeskrivning:

En uppsägning av huset innebär att dessa möten får flyttas till andra lokaler.

Ta bort vårdnadsbidraget

Vårdnadsbidrag erbjuds för barn som har fyllt ett men inte tre år under förutsättning att barnet;

- är folkbokfört i Bollebygds kommun

- inte har plats i den kommunalt finansierade förskoleverksamheten.

Vårdnadsbidraget uppgår till 3 000 kr per barn och kalendermånad. Det är skattefritt och därmed inte pensionsgrundande.

Vårdnadsbidraget regleras i "Lag (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag" och är en frivillig insats för kommunerna.

Konsekvensbeskrivning;

De som nyttjat förmånen mister ett bidrag om 3 000 kr i månaden. För att det skall bli en reell besparing skall barnen erbjudas plats i förskolan inom ram utan personalökningar.

Uppsägning av tjänsten Previa Sjuk- och friskanmälan samt VAB

I syfte att minska de höga sjuktalen införde omsorgsförvaltningen 2010 en telefontjänst dit förvaltningens anställda vänder sig med anmälan om egen sjukdom samt vård av barn. Den anställde får direktkontakt med en legitimerad sjuksköterska och erbjuds även sjukvårdsrådgivning. Avtalet löper med 6 månaders uppsägningstid och kostnaden är cirka 85 tkr/år (540 kr per år och anställd). Tjänsten kommer att utvärderas under andra kvartalet 2015.

Konsekvensbeskrivning;

En uppsägning bedöms få måttliga konsekvenser för verksamheten.

Kostnad per brukare och FoU – ej deltaga

Kostnad per brukare

Förvaltningen deltar sedan ett antal år tillbaka i jämförelseprojektet Kostnad per brukare, KPB. Detta är ett jämförelseprojekt där cirka 90 av landets kommuner deltar. SKL står bakom projektet men det är frivilligt att delta. Jämförelserna publiceras i en rapport och förvaltningens resultat är också tillgängliga i en databas som kan användas internt. Kostnad för att delta är cirka 100 tkr/år plus den egna personalens arbetstid.

Konsekvensbeskrivning:

Projektet tar fram intressanta nyckeltal som används i den interna styrningen, men bedömningen är att de nyckeltal som alla kommuner tar fram i det så kallade räkenskapssammandraget till viss del kan ersätta dessa.

FOU

FoU Sjuhärad Valfärds verksamhet bygger på ett samverkansavtal mellan sjuhäradskommunerna. Kostnaden är 13 kr per kommuninvånare. Finansiering av verksamheten sker utöver detta genom statliga stimulansmedel och externa medel. FoU Sjuhärad Valfärds verksamhetsidé är att utifrån ett medborgar- och verksamhetsperspektiv vara ett kompetenscentrum för forskning och utveckling inom välfärdsområdet med fokus på samverkan mellan hälso-, sjukvård och socialtjänst.

Konsekvensbeskrivning:

FoU är en möjlighet som finns för ex. vård- och omsorgspersonal att genomföra studier som är kopplad till forskning och utveckling genom Högskolan i Borås.

Utebliven indexuppräknig övriga kostnader

I kommunfullmäktiges budget för nämnderna så ingår en indexuppräknig med 2 procent. Kostnaderna för förbrukningsmaterial, livsmedel, IT, kompetensutveckling, läromedel etc., uppgår till cirka 24,5 mkr i internbudgeten för 2015. Om en indexuppräknig inte sker i internbudgeten på 2 procent för dessa kostnader 2016 så innebär det en besparing för nämnden på cirka 500 tkr. En stor del av dessa kostnader är läromedel och livsmedel.

Konsekvensbeskrivning:

Konsekvenserna av förslaget innebär en ambitionsminskning inom dessa områden.

Kostnadseffektivisera lokalvård

Rörande effektivisering av lokalvård handlar det om att dels minska användande av kemiska produkter samt övrigt material, en vinning för både miljö och ekonomi.

Idag har förvaltningen en god lokalvård med hög kompetens och kvalitet och verksamheternas inomhusmiljö klarar de krav som ställs utifrån folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning. Samtliga lokalvårdare har en yrkescertifiering och förvaltningen kan säkerställa rätt metoder för kommunens olika lokaler. Vid eventuella brister finns en kompetens inom organisationen varpå man snabbt kan åtgärda problem utan extra kostnader.

Timkostnaden för lokalvården behöver bli mer konkurrenskraftig och i jämförelser är personalkostnaden något hög. I samband med kommande pensionsavgångar samt ombyggnation av Bollebygdskolan F-6 kommer verksamheten att kunna minska med minst en årsarbetare. Mer samlade ytor och bättre lokaler samt material kommer troligtvis ytterligare effektiviseringar kunna göras på sikt med exempelvis en gemensam arbetsgrupp på F-9.

Verksamheten ser också över möjligheten att inom organisationen upprätta specialteam som utför golvvård, lokalvård på små enheter m.m. Att man tar vara på kompetens och nyttjar den mer effektivt.

Konsekvensbeskrivning:

Service och kvalitetsnivå blir lägre. Gränsdragningar behöver tydliggöras. Effektiviseringen innebär att organisationen minskas med cirka 100 procent lokalvårdare.

Introduktionsprogrammen – ej driva i egen regi

Inom gymnasieskolan finns det fem introduktionsprogram.

Introduktionsprogrammen heter preparandutbildning, programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintrouktion. Dessa ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till arbete. Utbildningen är på heltid och eleven följer en individuell studieplan. Elevens hemkommun är skyldig att erbjuda introduktionsprogrammen för den som är obehörig. Enda undantaget görs för programinriktat individuellt val, som kommunen har möjlighet att erbjuda men inte måste. Hemkommunen kan också välja att sluta avtal med en annan kommun eller landsting som ordnar introduktionsprogram. I Bollebygd finns idag tre av programmen. Bollebygd har

över tid en låg andel elever på Introduktionsprogrammen, vilket är positivt då grundskolan i stor utsträckning klarar sitt uppdrag.

Konsekvensbeskrivning:

Att köpa programmet i Borås kostar drygt 90 tkr per plats. Att driva det i egen regi för samma kostnad kräver cirka 12 elever och det är inte en önskvärd situation. Det finns fördelar för vissa elever då exempelvis Borås kan erbjuda en helt annan helhetslösning för eleven samt med studiekamrater i större utsträckning. Å andra sidan att inte ha kvar det i egen regi kan vara en kompetensförlust. Det finns ibland en stor social problematik eller olika sorters funktionsnedsättningar kring elever på Introduktionsprogrammen som inte handlar om kunskapsbrister. Behovet är då en helhetslösning för elevens hela situation, en möjlighet som kan försummas om platsen köps i en annan kommun. Förvaltningen anser att det finns både för- och nackdelar med att ej driva det i egen regi.

Anpassning äldreboende

Under 2014 har det varit i snitt cirka åtta tomma platser på de båda äldreboendena och korttidsboendet. Totalt finns det 82 platser på dessa tre enheter varav i snitt 74,3 platser har varit belagda under föregående år. För de båda äldreboendena så har det varit 68,1 av 74 platser belagda, eller 6 tomma platser. En så låg beläggning, runt 92 procent, är inte ekonomiskt försvarbar. Situationen var liknande även 2013, med en beläggning på runt 93 procent. Eftersom de tomma platserna oftast är spridda mellan enheterna är det svårt att anpassa bemanningen i någon större utsträckning. Ett alternativ kan då vara att stänga hus C med 8 korttidsplatser och flytta dessa till hus A och/eller hus B.

Internbudgeten för personalkostnaderna för en somatisk plats är 234 tkr/år och för demens 325 tkr/år. Om antagandet görs att det är kostnader för åtta platser som sparas in, fördelat 50-50 mellan somatiskt- och demensboende så ger det en besparing på 2 200 tkr. Beroende på hur lokalerna används, så kan också lokalkostnaderna läggas på annan enhet/förvaltning eller extern hyresgäst. Hyreskostnaderna för Bollegården inkluderar alla delarna, men om man ser på ytan

för hus C och antar samma kvadratmeterhyra som övriga huset så blir kostnaden runt 700 tkr per år.

Delar av förslaget är tänkt att påbörjas 2015 som en del i åtgärderna att hämta in underskottet för innevarande år. I tabellen ovan redovisas effekten för 2016.

Minskad hyreskostnad är inte med i förslaget i nuläget.

Konsekvensbeskrivning:

Hus C har renoverat för att tillmötesgå behovet av en lugn och trygg korttidsvistelse. I förvaltningen har fokuserats på vård i livets slut s.k. palliativ vård under många år och har som mål att fortsätta utveckla en bra vård med hög kvalitet. Det ser med detta sparbetning inte ut att matcha våra mål med en trygg och säker palliativ vård. Personalen på korttidsenheten innehar en hög kompetens när det gäller vården vid livets slut, som kanske skulle gå förlorad om de splittras på andra enheter. Det finns en ökad risk med insprängda korttidsplatser på boendena en stor risk för ökad oro för de permanentboende speciellt de demenssjuka.

Effektiviserad administration, äldreomsorg

Förvaltningen behöver se över det administrativa stödet i de olika verksamheterna för att säkerställa att de administrativa processerna sker på ett så ändamålsenligt och smart sätt som möjligt. Med en bättre integrering av verksamhetssystemen underlätta arbetet med schemalaggningsenheten. Förvaltningens förslag är en besparing på 400 tkr.

Konsekvensbeskrivning:

100 procent administrativ tjänst tas bort. Det kräver ett annat arbetssätt och nya arbetsformer och ett tydliggörande av uppdraget.

Förskoleverksamhet – effektivisering

En effektivisering/besparing inom förskoleverksamheten skulle kunna ske genom vidtagande av olika åtgärder:

I början av januari 2015 upphörde den pedagogiska omsorgen i form av dagbarnvårdare på grund av personalförändringar. De barn som i det skedet fanns i omsorgen placerades utan problem på i kommunen befintliga förskolor och fritidshem efter vårdnadshavarnas önskemål. Barnen kunde placeras i förskola utan att öka andelen personal på de aktuella förskolorna. Det har under de senaste åren varit en liten efterfrågan på verksamhetsformen och hittills under 2015 har inte någon vårdnadshavare efterfrågat det. Att inte återuppta den pedagogiska omsorgen i form av dagbarnvårdare innebär en besparing för nämnden på cirka 600 tkr på helår varav större delen ses som en del i åtgärderna att hämta in underskottet för innevarande år. I tabellen ovan inkluderas återstående effekt för 2016.

Den pedagogiska omsorgen som bedrivs under obekväm tid (vardagar 18-06 samt helger) finns sedan januari 2015 på Ekdalens förskola. Verksamheten bedrivs just nu med timanställd personal, vilket gör att det är svårt att arbeta med en flexibel schemaläggning. Vid flertalet tillfällen betalas det ut lön utan att det har varit barn i verksamheten. Genom att istället tillsvidareanställd personal arbetar även under obekväm tid skulle det vara möjligt att arbeta med flexibel schemaläggning och verksamheten skulle därigenom kunna effektiviseras. 2015 har det för verksamheten avsatts 500 tkr i budget samt att det ansöks och beviljats statsbidrag. Antalet barn i verksamheten prognostiseras öka och genom denna effektivisering skulle det för nämnden innebära att kostnaden inte ökar trots ett ökat antal barn. Alternativet är att inte längre erbjuda denna service till kommuninvånarna vilket ger en besparing på åtminstone budgeterat belopp, 500 tkr.

I Bollebygd har även Krokdals förskola öppet utöver de ordinarie öppettiderna, Krokdals förskola har öppet från 05.30 till 19.00. Det innebär att Krokdals förskola har öppet 7,5 timmar per vecka utöver ordinarie öppettider. Genom att i Bollebygd enbart ha öppet på Ekdalens förskola utöver den ordinarie öppettider skulle troligtvis innebära en besparing för nämnden under förutsättning att barnomsorg på obekväm arbetstid finns kvar.

Att göra en förändring i resursfördelningsmodellen för förskolan skulle innebära att antalet barn per årsarbetare skulle öka, det gäller i alla åldersgrupper. Gruppernas

storlek skulle troligtvis påverkas och öka i storlek. Alternativt kommer grupperna fortsätta vara av den storlek de är 2015 men att andel personal per grupp minskar.

Konsekvensbeskrivning:

En förtätning i barngrupperna på förskolan upp till rikets genomsnitt med 5,4 barn/årsarbetare. Det innebär exempelvis Ekdalens förskola ytterligare 1 barn med bibehållen personalstyrka, på Eriksgårdens förskola 3 barn.

Grundskoleverksamhet – effektivisering

En effektivisering för grundskolan innebär att resursfördelningsmodellen förändras och att elevpengen minskas i alla årskurser.

Konsekvensbeskrivning:

Konsekvensen av det blir att andelen elever per lärare ökar, vilket i praktiken innebär att antingen klassernas storlek kommer att öka något i storlek eller att stunderna då klasser kan delas i mindre grupper minskas. Konsekvenserna kan mildras om det blir färre elever som väljer att studera i annan kommun.

Generellt sparbetning 0,4 procent

Ett sparbetning på 0,4 procent på hela nämndens verksamhet motsvarar 1 150 tkr. Vissa delar är svåra att direkt minska på. Det gäller köpta platser inom främst skola och förskola där priser räknas fram genom olika modeller. Detta undantas från sparbetning. Även lokalvården undantas då de redan har ett särskilt stort krav (procentuellt sett) på effektivisering.

Konsekvensbeskrivning:

Eftersom indexuppräknning på 2 procent är borttagen, se annan rubrik, så kommer det här generella sparbetning att främst påverka personalkostnaderna. Det är relativt vanligt att kommuner arbetar med årliga effektiviseringskrav, som kan se ut på olika sätt. Ibland får man inte kompensation för hela löneökningarna till exempel. Ett sparbetning, eller med andra ord, ett krav på effektiviseringar, på 0,4 procent är inte någon dramatisk hög nivå. I kombination dock med alla andra

åtgärder som föreslås, samt att flera enheter har svårt att klara sin budget redan 2015, så är det en stor utmaning att hantera detta.

4.3 Investeringar

Preliminär budgetram för investeringar är 1 300 tkr för år 2016, varav hela beloppet avser reinvesteringar.

S

Enhet	Objekt	Typ av investering	Belopp (tkr)
		Reinvesteringar	1 300

4.4 Föreningsstöd

Föreningarna i kommunen har möjlighet att söka investerings- och kostnadskrävande stöd till sin verksamhet: anläggningsstöd, stöd för ny-, om- eller tillbyggnad samt stöd för kostnadskrävande redskap.

Under 2014 besöktes de föreningar som uppbär någon form av ekonomiskt stöd för sin barn- och ungdomsverksamhet i syfte att implementera de reviderade riktlinjerna för stöd till föreningar i Bollebygds Kommun. Flera av föreningarna fick då också en ökad kunskap kring de stöd som är möjliga att söka varför antalet ansökningar inför 2016 är fler än tidigare år.

Det är sex föreningar som har sökt ytterligare investerings- kostnadskrävande stöd till sin verksamhet i år med en sammanlagd investeringskostnad på 1 294,8 tkr och alltså söker kommunalt stöd på 467,2 tkr. Enligt riktlinjerna för stöd till föreningslivet har förvaltningen föreslagit att föreningarnas investeringskostnad på 1 294,8 tkr stöds av kommunen med 310,9 tkr.

De sökta stöden fördelar sig mellan de tre olika stödformerna enligt nedan:

- 120 tkr anläggningsstöd
- 96,4 tkr ny-, om- och tillbyggnadsstöd
- 94,5 tkr kostnadskrävande redskap

Föreningarnas ansökningar finns nedan under varje rubrik i en av förvaltningen föreslagen prioriteringsordning inklusive förslag på beviljat stöd:

Anläggningsstöd

1. Bollebygds IF, 60 tkr (ansökt belopp 60 tkr)
Justering och reparation av dagvattenbrunnar och ledningar vid Björnskogsvallen.
2. Bollekollen SK, 60 tkr (ansökt belopp 60 tkr)
Anläggning av skridskobana och elljus.

Ny- om- eller tillbyggnad

1. Bollebygds Hembygds- och fornminnesförening, 46,4 tkr (ansökt belopp 46,4 tkr)
Tilläggsisolering och ny fasad på den gamla byggnaden.
2. Bollebygds scoutkår, 50 tkr (ansökt belopp 50 tkr)
Reparation av taket på rotundan.

Kostnadskrävande redskap (maxbelopp 30 tkr)

1. Hestrafors IF, 30 tkr (ansökt belopp 56,3 tkr)
Stöd för inköp av ny gräsklippare till klubben.
2. Bollebygds scoutkår, 4,5 tkr (ansökt belopp 4,5 tkr)
Inköp av en eller flera kanoter till föreningen.
3. Bollekollen SK, 30 tkr (ansökt belopp 100 tkr)
Snökanon/snötillverkning.
4. Bollebygds vattenskidklubb, 30 tkr (ansökt belopp 90 tkr)
Stöd för inköp av ny båt till klubben.

Förvaltningens kommentar

Under tidigare år har det inte kommit in så många olika ansökningar däremot

ansökningar med relativt stora belopp. Avslag av ansökningar har inte heller varit vanligt då kommunstyrelsen har/är positiva till att föreningarna sköter och äger sina egna anläggningar och ser en god ekonomisk hushållning i att anläggningarna inte är kommunägda, vilket hade gjort investeringskostnaderna ännu större.

De sökta summorna har inte heller de ifrågasatts speciellt utan den sökta summan har beviljats.

I årets ansökningar finns det några som är gränsfall och därför lite svåra att ta ställning till om det är kostnadskrävande redskap eller investering samt om det är återkommande drift eller investering?

Förvaltningen har i förslag till beslut helt och fast följt Bollebygds Kommuns riktlinjer för stöd till föreningslivet.